

Refleksjonsnotat – Lailanie Sydow

Dette refleksjonsnotatet inneholder mine refleksjoner i forbindelse med masteroppgave ferdigstilt våren 2023. Arbeidet med masteroppgaven har vært krevende, men samtidig en veldig lærerik opplevelse å være igjennom. Prosessen som bestod av ulike faser ga meg ulike utfordringer underveis som ble håndtert gjennom grundige analyser, vurderinger og beslutninger. Det krevde også mye kritisk refleksjon av de valgene jeg har tatt underveis i hele prosessen.

I starten av masterstudiet hadde jeg vurdert å skrive masteroppgave alene. Men nå forstår jeg hvorfor det var anbefalt å være to. Det å være to gjorde at vi fikk flere perspektiver på ting og ikke minst var det fint å fordele arbeidet mellom oss. Jeg opplevde også at min partner har bidratt til at jeg har klart å gjøre gode kritiske vurderinger underveis i prosessen. Det kunne være uenigheter mellom oss knyttet til hvordan vi tolket ting, men vi fant alltid en løsning som gjorde at vi ble enige på slutten. Veileder og biveileder har også vært til stor hjelp med sine gode innspill og konstruktive tilbakemeldinger. Samarbeid har dermed fungert veldig godt i hele denne prosessen.

Det å formulere en presis og spisset problemstilling som er mulig å forske på opplevde jeg som veldig utfordrende. Det var vanskelig å begynne fordi jeg ikke visste helt hvordan jeg skulle begynne. En av de største utfordringene jeg har opplevd med masteroppgaven var dermed knyttet til å formulere en bra problemstilling. Jeg merket at det var en del frustrasjon i denne fasen da det tok tid å formulere en bra problemstilling. Det har hjulpet veldig at jeg har hatt en partner som jeg kan diskutere med samt en veileder som bidro til at vi fikk en problemstilling som vi ble fornøyde med til slutt. Vi var allikevel klar over at problemstillingen kunne endres seg underveis i datainnsamlingen. Underveis i denne prosessen lærte jeg at man må skaffe seg en god del kunnskap om temaet for at man kan formulere en god problemstilling. Teori- og litteratursøking, lesing av diverse artikler og samtaler med relevante personer med kunnskap om temaet bidro til tankeprosessen rundt problemstillingen og hvordan denne skulle løses. Jeg lærte også at når man tenker på hva man ønsker å undersøke, så bør man samtidig tenke på om det finnes litteratur som støtter dette og i tillegg vurdere hvilken forskningsmetode som var egnet. Gjennom masteroppgaven har jeg lært mye om forskningsmetoden og vurdering av

forskningsdataenes kvalitet. Vi har nemlig brukt mye tid på dette da vi var ganske forvirret om hva validitet og reliabilitet går ut på.

Veien fra oppgavens problemstilling til konklusjon var et omfattende arbeid. Det var perioder som var ganske frustrerende fordi jeg ikke visste helt om vi er på rett spor. Igjen kan jeg si at det var veldig fint å være to i denne oppgaven og hadde en god veileder. Å bruke tid til å tenke og reflektere etter hvert som man jobber med oppgaven var veldig viktig. For det handlet ikke bare om å skrive noe, men også å forstå sammenhengene. Bruk av riktige begreper og språk var også utfordrende, spesielt for meg som ikke har norsk som morsmål. Vurdering av hvilke metoder man skal bruke, hvilke informanter man skal rekruttere og hvordan data skal innsamles og analyseres var en omfattende jobb, men som var en veldig viktig del av hele arbeidet. Selve rekrutteringen og intervju av informanter var noe som var utenfor min komfortsone. Jeg må innrømme at jeg ikke er vant til å sitte på andre siden av bordet og lede et intervju. Det var veldig uvant, i tillegg til at jeg ikke har så mye erfaring med dette fra før av. Jeg har lært mye under disse intervjuene. Det første intervjuet var jeg veldig usikker, men etter hvert følte jeg at det ble bedre og bedre. Det er noe med at når man har først fått noe erfaring, så blir man bedre til neste gang. Jeg lærte også at selv om man har planlagt spørsmålene på forhånd, så er det ikke så lett å følge rekkefølgen på disse spørsmålene under intervjuet. Jeg måtte lære meg å plukke opp punkter fra informantens svar til å lede til et nytt spørsmål og prøve å holde samtalen innenfor intervjuguidens rammer.

Det hadde nok hjulpet meg mye om jeg har skrevet refleksjonsnotat helt fra starten til slutten av prosessen. Jeg var flink til dette i begynnelsen, men falt av underveis. Jeg opplevde blant annet at det å skrive om valg av informanter, rekrutteringsprosessen, datainnsamling og dataanalyse, har vært mer tidkrevende fordi jeg måtte prøve å huske hvordan prosessen har vært og hvilke vurderinger og beslutninger som ble tatt. Hadde jeg skrevet et godt refleksjonsnotat parallelt med selve arbeidet, så hadde jeg sikkert spart mye tid. Her er det viktig med god planlegging av fremdriften.

Når det gjelder problemstilling innså jeg underveis at den var ganske bred og dekker mange andre interessante temaer. Utfordringen med det var at vi fikk mye god data som egentlig kunne vært forsket på hver for seg. Jeg forstår nå at et bredt tema kan være vanskelig å analysere og strukturere. Vi har fått denne utfordringen fordi vi hadde flere interessante

temaer som vi ønsket å ta med videre til diskusjon. Vår struktur måtte dermed endres flere ganger fordi vi prøvde å få de temaene så godt organisert som mulig uten å miste den røde tråden. Likevel kan jeg si at jeg var veldig fornøyd at vi fikk det til selv om det ble mye fram og tilbake med strukturering. Skulle jeg derimot skrive en ny oppgave nå, så vil jeg nok velge en problemstilling som ikke er så bred. Som for eksempel en av følgende:

- Hvilke barrierer møter små og mellomstore bedrifter i Norge knyttet til implementering av bærekraft i sin virksomhetsstrategi?
- Hvordan vil de nye krav til bærekraftsrapportering for bankene påvirke kredittvurderingsprosessen mot sine små og mellomstore kunder?
- Hvordan kan samarbeid mellom interessentene bidra til å løse utfordringer knyttet til bærekraftsrapportering?

Disse temaene har vi vært innom også for å svare vår problemstilling, men kun på overordnet nivå.

Etter hvert som arbeidet nærmet seg ferdig og vi kunne endelig se helheten av det vi har jobbet med siden høst 2022, så begynte jeg også å føle glede. Det er godt å se helheten av prosjektet og å se at vi har fått til å skrive en masteroppgave. Men må innrømme at det har vært mye fram og tilbake for å få fram budskapene. Det var virkelig en berg-og-dal-bane opplevelse. Nå som masteroppgaven er ferdigstilt og er klar til innlevering, så føles det veldig rart/skummelt å gi slipp på det. Samtidig er det en stor lettelse at vi har kommet i mål.

Oppsummert kan jeg si at jeg har lært veldig mye av å jobbe med masteroppgaven. Jeg føler at denne masteroppgaven har vært et stort bidrag til både min faglig utvikling og personlig utvikling. Jeg kan også si at jeg tilegnet meg mye kunnskap ikke bare om temaet og vår problemstilling, men også av hele prosessen. Det har hjulpet veldig å ha en positiv innstilling, å være målbevisst og ikke minst ha støtte fra andre. Jeg ser frem til å kunne bruke det jeg har lært fra dette forskningsprosjektet i praksis.